

SOSIALURIN

Útgevri:
FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR

Bladstj.:
Villi Sørensen.

Box 76.

Prentsmíðjan á Høysbreyt
TELF 1820

Arbeidarafjöldin

í Danmark, Noreg og Svøríki og allastaðni, har ið upplisingin stendur høgt, hevur áðanad, at sosialisman er hennara politikkur.

Summastaðni sum t. d. í Noregi og stóra Bretlandi hevur hin sosialistiski flokkurin tikið navnið *arbeidaraflokkurin*.

Orðið *arbeidaraflokkurin* umfatar í flokksmerking oð, ið liva av sínum arbeiði, annaðhvørt tað er handar ella andans arbeiði, úti ella inni arbeiði, arbeiði til sjós ella á landi.

Aftanfyrri hetta orð sum flokksnavn liggur áðanannin, at arbeiðið er grundvøllurin fyrri rættinum til lívið, grundvøllurin fyrri øllum framburði. Uttan arbeiði kann einki samfelag vera til Uttan arbeiði – handar ella andans – kann heldur ikki einstaklingurin eksistera sum ein verdigur íbúgv.

Socialismunna fyrsta krav er í tryggjan av arbeiði til øll.

Og tá ið henda tryggjan er ígjøgnumford, verður arbeiðið – positivt arbeiði – treytin fyrri at fáa nóg mikið til matna og klædna og andaliga menning.

Undantøk verða sjálvandi fyrri tey sjúku. Tey eiga áðorið fulla løn. Teirra krav til lívið er ikki minni enn hins raska mansins.

Socialisma er rættvísi, og hennar storsta tak her á landi er at lyfta hin fátæka upp til fullgód og trygg kor.

Eingin arbeiðari í Føroyum eigur at sita heima, tá ið talan er um at veita sosialistiska flokkinum makt til at loysa hesa uppgávu.

Kvalifiseraðir – ?

Í «Dagblaðnum» herfyri fanst blaðið at eini lýsing um eitt alment starv og helt fram, at ov nógv av kvalifikasjónum kravdust til hetta, men onkur vildi halda, at tað var tí, at tann maður, ið «Dagblaðsmenninir» ætlaðu starvið, hevði ikki henda lærdóm, og tí mátti blaðið finna okkurt páskot.

Men tað, eg vildi siga: Fyri einum ári síðani varð starv lýst leyst, men her kravdust ongar kvalifikasjónir og hvi? – jú, starvið var sett frammanundan. Og dugnaskapurin var soleiðis, at teir, ið skuldu innstillast, segdu, at teir vóru ikki gladdir fyrri tað, men hesin var ynsktur sum nr. 1, og hvør ynskti? Jú, landsstýrismaðurin, ið umboðaði «Dagblaðið» tá.

S.W.H.

LANDSPOLITIKKUR
ella pinkulinga ómegdarpolitikkur

Fólk, sum lurtadu eftir, tá ið útvärpað varð frá legtinginum, legdu merki til ymist, ið prógvar, at privatkapitalistiskur pinkulinga politikkur situr í háseti í landi okkara.

T. d. segði ein av okkara mótstöðumonnum, at lán fæst ikki, tí ongin hevur álit á okkum. Samstundis segði hann, at tað er ikki stuttligt at fáast við skip, tí tey bera seg ikki.

Øll eru greið yvir, at fiskivinnan er høvuðsvinnuvegur okkara, ella lat okkum siga sum er, at fiskivinnan er okkara einasti vinnuvegur.

Tá ið nú fiskivinnan ikki ber seg, so sigur tað seg sjálvt, at alt her á landi gongur á skeivari leið – móti undirgongd og deyða.

Hvør skal so hava álit á okkum?

Øll skilafólk eru greið yvir, at vit megu leggja um á annan bógv; um nakað liv skal verða í Føroyum.

«Smiril» siglir við hundrad túsunda krónum í undirskoti á hvørjum ári.

Eisini hetta ber í tað skeiva borðið.

Neytatalið er ikki tað hálva av tí, ið var fyrri 20 árum síðani.

Eingin vinnuvegur gevur yvirskot – eingin framburður er at hómá nakra staðni.

Fólk seta sitt álit á mollymjólk, turrmjólk og jarnkúna.

Einaferð settu vit okkara álit á teir islensku trolararnar.

Nakrir føroyskir fiskimenn sleppa við týskum, enskum ella norskum fórum. Men teir eru fáir, sum sigla alt árið ella alt summarið – ein túr ella tveir sleppa teir, og verða so aftur avmynstraðir – litil løn er betur enn eingin løn; men lívið livist ikki við litlum peningi, soleiðis sum allir prisir á neyðsynjvorum rúka upp í topp av tolli og oðrum, ið dýrkar verurnar – serliga við tað, at landshandilin varð avtíkin og eisini priseftiransingin fall burtur. Teir, ið ráða her á landi vilja verja nakað, sum teir rópa hitt privata initiativið, sum skal hava friar hendur at skalta og valta eins og Gábal gamli á sinni.

Hesir privatkapitalistiski Gáblarnir sleppur eingin at kanna. Nei, teir sleppa at uppgæva til at skatta av – ja, tað sleppa fastlont og fiski menn og arbeiðarar eisini. Men meðan fastlontir, fiskimenn og arbeidsfólk verður kannað til hvørt 2 oyra, so verður Gábla inntøkan als ikki kannað – og har fyrri uttan hava Gáblar rætt til at avskriva mangt og margt inntil teirra inntøka visir lítið ella einki. Tær tungu skattabyrðarnar verða so dýktar niður á arbeidsfólk, fiskimenn og fastlont. Tá ið tað so ikki er nokk, verður tollskrávan sett í sving inntil hin fátæki parturin av Føroya íbúgvum er um at doyggja í hungri.

Javnaðarmenn hava sett uppskot

fram um at veita eitt tilskot til fátæk fólk við nógvum børnum; men hitt hjartaleysa yvirklassa líðið á Føroya legtingi fellur øll tilík uppskot, sum miða imóti at lætta um byrður hins minna mannsins. Hann skal kroystast longur og longur niður í armóð. Mál og mið yvirklassans er óivað eitt, og tað er at summi fólk skulu krúpa á knønum og sleikja fyrri Gáblunum fyrri at fáa eina daglen nú og tá –

POLITISKIPANIN
er fólkaflokksins og sambandsins egna
KRAV OG UPPSKOT

Tá ið spurningurin um státsins yvirtøku av politimálinum var fyrri, tók Øregaard sum umboðsmaður javnaðarflokksins til orða imóti umskipanini.

Hann helt javnaðarflokksins vagna, at vit ikki vóru so fyrri, at okkum tørvaðu allar teir politistararnar, ið talan var um. Í hesum tíðum, har ið vit til fiskivinnuflotan høvdu brúk fyrri hvørjum oyra, vit kundu fáa, annaðhvørt tað var frá okkara egna fólk ella frá donum, var tað óðamannaverk at fara til eina yvirmanning við politistum og margfalda útreiðslurnar til politiið, so tað verður lítið eftir av milliónini, tá ið alt er goldið.

Men stjórnarflokkarnir, sambandið og fólkaflokkurin, hildu

og ikki tora at mukka imóti, tá ið Gáblarnir geva ein orða, sum t. d. tá ið ið Gáblar siga við ein mann, at um hann agiterar við socialismu; so fær hann sekkin á ryggin og fótin upp aftanfyrri og burtur úr arbeiðinum.

Gáblarnir ríka seg, sjálvt um vinnulívið gevur undirskot.

Einaferð man fjöldin fara at menna seg upp og krevja sín rætt; men hon fær ongan rætt, fyrrrenn javnaðarflokkurin fær fleirtal á Føroya legtingi.

J. H. Danbjørg.

fast við landsstýrisins uppskoti um at fleirfaldað politimanningina og gera politimálið til eitt 100 % ríkis mál.

Hóast veruleikin – hin nakni sannleiki – sær soleiðis út, siggja vit nú fólkaflokksins málagn; «Dagblaðið» spæla út yvir tað, ið hent er í politimálinum.

Fólkaflokkurin hevur ikki bara verið við til at greitt atkvøðu fyrri statsins yvirtøku og manning av politinum, men hansara menn eiga æruna fyrri at hava verið dvið til at sett sjálvt uppskotið fram.

Ein tilikur atburður:

fyrst at vera fadír til eitt mál, og so, tá ið málið brennur, at spæla ósekur og spýta á sín egna unga, hann liggur niðanfyrri alla sømiligheit.

Til 60-ára dag P. M. Dam's

Seksti ár á baki eru;
lika stinnur stendur tú.
Boðabrot frá ymsum síðum
skala ikki tína hüd.

Yvir teg mangt brotið legði,
aldan bæði tjúkk og síð;
einki sprek og eingin nagli
vikast skútu tíni í.

Hvirlukost úr fjallaskorðum
eisini av flatlandsstrond;
stinnur stóðst tú, kappin reysti,
vikast ei tín fasta hond.

Beiskir harrar ikki orka
køva teg á tíni ferð;
reinforið í tínum hjarta
yvir alla øvund ber.

Nú á tínum merkisdegi
veita vit tær tókk:
gomul, sjúk og slitnannin
eins væl tú hevur røkt.

Til at bota slitmannskor
for teg er gamansleiki;
ei nakran stætt á landi her
tú nakrar tíðir sveik.

Ðøpur tíð í Føroyum var,
– kriggj kring knottin leikar –
til Bretlands tú at tingast fór,
okkum fòðslu veita.

Kavbátar og sprengjukuottar
á vóru tíni leið;
túsar tú til ferðar var,
tú teg spardi ei.

«Prisitiki» «Tjaldur» var
út av Skálafjarði;
heppnaðist tær leigumál
og pund til Føroyar fóra.

Skipatlag Føroyar vann
pund í hópatali,
«Tjaldurin» tú bjargaði,
kappin ert tú sæli.

Vaktarskiftið: tímar seks,
lönjavnning og annað,
sjálvur tú og flokur tín
vann til fiskimanna.

Signing Guds og heilsuna
ynskja vit tær góða;
flokkin má menskur verða,
sám tú hevur slóðað.

Vit vóna, at tú heldur fram
við mangt eitt ódnartakið;
lika stinnur standi tú
við 100 ár á baki.

Niels Mørk.